

This Question Paper contains 12 printed pages.

Seat No.:

--	--	--	--	--	--	--	--

Sl. No. :

100736

216(GE)

(March, 2019)

Time : 3 Hours]

[Maximum Marks : 100

સૂચનાઓ :

- 1) આ પ્રશ્નપત્રમાં કુલ છ વિભાગ અને 46 પ્રશ્નો છે.
- 2) બધાજ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. વિકલ્પો આંતરિક છે.
- 3) પ્રશ્નની સૂચના પ્રમાણે જ જવાબ લખવા.
- 4) પ્રશ્નની સામે લખેલ અંક ગુણ દર્શાવે છે.
- 5) નવો વિભાગ નવા પાના પર લખવા.

વિભાગ - A

■ નીચે આપેલા 1 થી 10 સુધીના હેતુલક્ષી પ્રકારના પ્રશ્નો છે. આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ (A, B, C) પસંદ કરીને જવાબ લખો. દરેક પ્રશ્નનો 1 ગુણ છે.

[10]

- 1) વિજ્ઞાપનનાં વિવિધ પ્રયોગો અને રીતોને શું કહેવાય ?
(A) પ્રયુક્તિઓ
(B) વિજ્ઞાપન
(C) પદ્ધતિઓ
- 2) ગ્રાહક સુરક્ષા મંડળી કેવા પ્રકારની સલાહ સંસ્થા છે ?
(A) આર્થિક
(B) કૌટુંબિક
(C) સામાજિક

- 3) 'વ્યવસાય લક્ષી માર્ગદર્શન' એ વ્યવસાયિક સજ્જતા અને સૂઝનો વિકાસને અસર કરતું .....
- (A) રાષ્ટ્રીય
(B) આંતરરાષ્ટ્રીય
(C) પ્રાંતીય
- 4) સહકારી મંડળી રચવા માટે ઓછામાં ઓછા કેટલાં સભ્યો હોવા જોઈએ ?
- (A) 15
(B) 25
(C) 10
- 5) ભારતમાં પ્રાથમિક ક્ષેત્રમાં કામ કરતી સ્ત્રીઓ કેટલાં ટકા છે ?
- (A) 30 ટકા
(B) 40 ટકા
(C) 50 ટકા
- 6) વૃક્ષો આપણને કયો વાયુ આપે છે ?
- (A) કાર્બન ડાયોક્સાઈડ
(B) ઓક્સિજન
(C) કાર્બન મોનોક્સાઈડ
- 7) શિક્ષણથી વંચિત રહેતી વ્યક્તિઓની સર્જાતી પરિસ્થિતિ એટલે ?
- (A) નિરક્ષરતા
(B) બેકારી
(C) સાક્ષરતા

- 8) રોજગાર કચેરી એ કયાં પ્રકારની સંસ્થા છે ?
- (A) સરકારી
(B) બિન સરકારી
(C) વિદેશી
- 9) રાષ્ટ્રીય બચત યોજના કયાં ખાતાની બચત રોકાણ યોજના છે ?
- (A) બેંક
(B) L.I.C.
(C) પોસ્ટ ઓફિસ
- 10) માનવ સર્જત આપત્તિઓ .....
- (A) વાવાઝોડું
(B) પ્રદૂષણ
(C) ભૂકંપ

વિભાગ - B

નીચે આપેલા 11 થી 20 સુધીના પ્રશ્નોના જવાબ એક-બે વિધાનમાં આપો.
દરેક પ્રશ્નનો 1 ગુણ છે.

[10]

- 11) વિદેશ ગમનથી કયાં બે કૌશલ્યો વિકસે છે ?
- 12) સહકારી પ્રવૃત્તિ એટલે શું ?
- 13) ભૂમિકા સંઘર્ષ એટલે શું ?
- 14) 'GITCO' નું પૂરું નામ જણાવો.
- 15) ઈમિગ્રેશન એટલે શું ?
- 16) સલાહ એટલે શું ?

- 17) સ્ત્રીની બેવડી ભૂમિકા એટલે શું ?
- 18) પોસ્ટ ઓફિસ કેવા પ્રકારની સલાહ આપે છે ?
- 19) ગરીબી રેખા એટલે શું ?
- 20) વ્યવસાયિક સૂઝ એટલે શું ?

વિભાગ - C

■ નીચે આપેલા 21 થી 31 સુધીના ટૂંકા પ્રશ્નોના જવાબ આપો. દરેક પ્રશ્નના 2 ગુણ છે. [22]

- 21) વસ્તી વિસ્ફોટ એટલે શું ?
- 22) બેકારી એટલે શું ?
- 23) ભૌતિક પ્રદૂષણ એટલે શું ?
- 24) બચત એટલે શું ?
- 25) વ્યક્તિને આર્થિક સલાહની જરૂર ક્યારે પડે છે ?
- 26) કુટુંબ નિયોજન એટલે શું ?
- 27) ટેલિવિઝનની વિજ્ઞાપન માધ્યમ તરીકેની બે મર્યાદાઓ જણાવો.
- 28) કુટુંબિક અંદાજપત્ર એટલે શું ?
- 29) આપત્તિ એટલે શું ?
- 30) સહકારી મંડળીની ચાર ફાયદાઓ જણાવો.
- 31) ઊંચો જન્મદર એટલે શું ?

વિભાગ - D

■ નીચે આપેલા 32 થી 37 સુધીના લઘુ પ્રશ્નોના જવાબ આપો. દરેક પ્રશ્નના 3 ગુણ છે. [18]

- 32) સહકારી પ્રવૃત્તિનાં ત્રણ સિધ્ધાંતો સમજાવો.
- 33) આર્થિક અને સામાજિક સલાહ વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો.
- 34) વિજ્ઞાપનથી ઉત્પાદકને થતા ત્રણ ફાયદા જણાવો.
- 35) સામાજિક સલાહની ઉપયોગિતા જણાવો.
- 36) સ્ત્રીનાં વ્યવસાય ક્ષેત્રે પદાર્પણ ને કારણે સ્ત્રીઓ એ ક્યાં રૂઢિવાદી મૂલ્યોને છોડીને ક્યાં આધુનિક મૂલ્યો અપનાવ્યાં છે ?
- 37) તાલીમ માટેની પ્રવચન પદ્ધતિની ચર્ચા કરો.

વિભાગ - E

નીચે આપેલા 38 થી 42 સુધીના વિસ્તૃત પ્રકારના પ્રશ્નોના જવાબ આપો.
દરેક પ્રશ્નના 4 ગુણ છે. [20]

- 38) વસ્તી નિયંત્રણનાં કોઈપણ ચાર પરિબળો વર્ણવો.
- 39) બચત અને રોકાણનાં ફાયદા જણાવો.
- 40) માનવજીવનમાં પર્યાવરણનું મહત્વ સમજાવો.
- 41) હેતુનાં આધારે તાલીમનો પ્રકાર સમજાવો.
- 42) આર્થિક સલાહ આપતી કોઈપણ ચાર સંસ્થાની સમજૂતી આપો.

અથવા

વ્યવસાયિક ક્ષેત્રે મહિલાઓનાં પદાર્પણનાં ચાર કારણો ચર્ચો.

વિભાગ - F

- નીચે આપેલા 43 થી 46 સુધીના નિબંધ પ્રકારના પ્રશ્નોના જવાબ લખો.
દરેક પ્રશ્નના 5 ગુણ છે

[20]

- 43) વ્યવસાયિક સજ્જતા અને સૂઝને અસર કરતા આંતરરાષ્ટ્રીય પરિબલો સમજાવો.
- 44) વિજ્ઞાપનની આધુનિક પ્રયુક્તિ વિશે નોંધ લખો.
- 45) ભારતમાં વસ્તી વિસ્ફોટનાં કારણો સમજાવો.
- 46) પોસ્ટ ખાતાની પાંચ બચત રોકાણ યોજનાઓ સમજાવો.

અથવા

વ્યવસાયમાં તાલીમની અગત્યતા દર્શાવતા પાંચ કારણોની ચર્ચા કરો.

Seat No.:

--	--	--	--	--	--	--	--

Sl. No.:

216 (E)

(March, 2019)

Time : 3 Hours]

[Maximum Marks : 100

Instructions :

- 1) This question paper contains six sections and total 46 questions.
- 2) All questions are compulsory. Options are internal.
- 3) Answer the questions according to instructions.
- 4) Figures at the right side indicate full marks to the questions.
- 5) Start a new section on a new page.

SECTION - A

■ The following questions from 1 to 10 are objective type questions. Select and write the correct answer from the options (A, B, C). Each question carries 1 mark : [10]

- 1) What are the different experiments and methods of advertisement called?
  - (A) Techniques
  - (B) Advertisement
  - (C) Methods
- 2) What kind of advice institute is consumer protection union?
  - (A) Economic
  - (B) Family based
  - (C) Social

- 3) What factor of 'occupational guidance' is that which affects the occupational equipment and insight?
- (A) National
  - (B) International
  - (C) Regional
- 4) What is the minimum number of members required to form a co-operative society?
- (A) 15
  - (B) 25
  - (C) 10
- 5) How many percent of women in India are working in primary section?
- (A) 30 percent
  - (B) 40 percent
  - (C) 50 percent
- 6) Which gas do trees exhale for us?
- (A) Carbon dioxide
  - (B) Oxygen
  - (C) Carbon monoxide
- 7) The situation created due to not getting of education to people is _____.
- (A) Unemployment
  - (B) Illiteracy
  - (C) Literacy

- 8) Which type of institute is the Employment Office?
(A) Government
(B) Non-Government
(C) Foreign
- 9) To which department does the savings and investment scheme belong?
(A) Bank
(B) L.I.C.
(C) Post office
- 10) _____ is a manmade disaster.
(A) Tornado
(B) Pollution
(C) Earthquake

SECTION - B

- Answer the following questions from 11 to 20 in one or two sentences each. Each question carries 1 mark :

[10]

- 11) Which two skills are developed by overseas visits?
12) What does co-operative activity mean?
13) What is Role conflict?
14) Give the full name of 'GITCO'.
15) What is immigration?

- 16) What is advice?
- 17) What do you mean by double role of women?
- 18) What type of advice does post-office give?
- 19) What is poverty line?
- 20) What does occupational insight mean?

SECTION - C

■ Answer the following questions from 21 to 31 in short.

Each question carries 2 marks :

[22]

- 21) What is population explosion?
- 22) What is unemployment?
- 23) What is Mundane pollution?
- 24) What is saving?
- 25) When does a person need economic advice?
- 26) What is family planning?
- 27) Name two limitations of television as a means of advertisement.
- 28) What is family budget?
- 29) What does disaster mean?
- 30) Name any four advantages of Industrial Co-operative Society?
- 31) What is meant by high birth-rate?

SECTION - D

Following questions from 32 to 37 are short answer type.

Answer them to the point. Each question carries 3 marks : [18]

- 32) Explain three principles of co-operative activity.
- 33) Explain the difference between economic and social advice.
- 34) State any three advantages that the producers reap through advertisement.
- 35) Explain the importance of social advice.
- 36) Because of women's entry in occupations which conservative values are given away and which modern values are accepted by women?
- 37) Discuss the lecture method of training.

SECTION - E

■ Following questions from 38 to 42 are long answer type.

Each question carries 4 marks : [20]

- 38) Describe four factors of population control.
- 39) State the advantages of savings and investments.
- 40) Explain the importance of environment in human life.
- 41) Explain types of training according to purpose.

42) Explain any four institutions giving economic advice.

OR

Explain any four reasons of women's entry into the occupational field.

SECTION - F

■ Following questions from 43 to 46 are essay type. Each question carries 5 marks.

[20]

43) Discuss the national factors affecting occupational equipment and insight.

44) Write a note on the modern techniques of advertisement.

45) Explain the reasons of population explosion in India.

46) Explain any five schemes of postal department.

OR

Discuss five reasons showing the importance of training in occupation.

